

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba,
t.a.v. de Minister van Algemene Zaken, Innovatie,
Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening
L.G. Smith Blvd. 76

Uw brief: 31 mei 2023
Uw kenmerk: LH-23/0004
Datum: 20 juni 2023
Kenmerk: RvA 32-23

Onderwerp: Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, houdende voorschriften voor luchtvaartterreinen (Landsbesluit luchtvaartterreinen 2023)

Naar aanleiding van bijgaand aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, houdende voorschriften voor luchthaventerreinen (Landsbesluit luchtvaartterreinen 2023), moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. Het onderhavige ontwerp strekt tot uitvoering van artikel 20, eerste lid, van de Luchtvaartverordening (AB 1989 GT 58) en beoogt regels vast te stellen inzake het gebruik, de inrichting, het onderhoud en de certificering van de luchtvaartterreinen.¹ Volgens de toelichting zijn deze regels thans vervat in het Landsbesluit luchtvaartterreinen (AB 2008 no. 43), maar is het nodig om dat landsbesluit te vervangen door het ontwerp; dit ter voldoening aan de veranderende voorschriften van Bijlage 14 van het Verdrag van Chicago van 7 december 1944 inzake de internationale burgerluchtvaart (Stb. 1947, H165) (hierna: het Verdrag).² Tevens bevat het ontwerp een aantal delegatie-bepalingen op het niveau van een ministeriële regeling die – volgens de toelichting – beogen om de meer technische normen te implementeren, zodat deze sneller gewijzigd en geïmplementeerd kunnen worden in overeenstemming met het Verdrag.³

2 De Raad onderschrijft de strekking van het ontwerp, maar maakt hierbij een aantal opmerkingen.

3. Ingevolge voorgesteld artikel 8 worden - voor zover hier van belang - bij ministeriële regeling regels gesteld met betrekking tot de aanleg, inrichting, uitrusting

¹ Zie Considerans.

² NvT, p. 1.

³ NvT, p. 1; zie ook de voorgestelde artikelen 5, 8 en 9.

en het gebruik van het luchtvaartterrein. Volgens de toelichting kan hierbij gedacht worden aan onder meer reddings- en brandbestrijdingsdiensten. In artikel 9.2.44 van bijlage 14, deel I, van het Verdrag staat dat er op een luchthaven voldoende getraind en competent brandweerpersoneel aanwezig moet zijn. Ter voldoening aan het veiligheidsmanagementsysteem dient de exploitant op grond van het vigerende artikel 28 van het Landsbesluit luchtvaartterreinen te zorgen voor onder andere de aanwezigheid van voldoende materieel, middelen en deskundig (brandweer)personeel. Echter de brandweerdienst op de luchthaven is juridisch gezien geen verantwoordelijkheid van de exploitant (lees: Aruba Airport Authority N.V.), maar de verantwoordelijkheid van de minister van Justitie en Sociale Zaken.

Gezien het voorgaande vraagt de Raad zich af hoe de exploitant reëel en effectief aan deze in een ministeriële regeling op te nemen zorgplicht zal voldoen. Het is noodzakelijk dat de toelichting hierop ingaat.

4. De voorgestelde artikelen 11 en 12 regelen een tweetal verboden die zich richten tot de exploitant onderscheidenlijk gezagvoerder (eerste lid), alsook een ontheffingsmogelijkheid op die verboden (tweede lid). In het voorgestelde tweede lid van beide artikelen komt de woordencombinatie ‘indien en voor zover’ voor. Aanwijzing 3.11 van de Aanwijzingen voor de regelgeving raadt deze woordencombinatie echter af; hier zou volstaan kunnen worden met het woord ‘indien’. De Raad geeft echter in overweging om hier – uit oogpunt van uniformiteit en consistentie – aansluiting te zoeken bij de formulering van artikel 12, vijfde lid, van de Luchtvaartverordening.⁴

Ten aanzien van het voorgestelde artikel 15, tweede lid, adviseert de Raad om ook aan te sluiten bij de formulering artikel 12, vijfde lid, van de Luchtvaartverordening.

5. Ingevolge voorgesteld artikel 13 kan de minister, belast met luchtvaart-aangelegenheden – voor zover hier van belang – een luchthaventerrein permanent of tijdelijk gesloten verklaren. De toelichting op dit artikel vermeldt echter dat dit alleen tijdelijk kan.⁵ De Raad adviseert om de toelichting en het ontwerp met elkaar in overeenstemming te brengen.

6. Voorgesteld artikel 16 bevat een verbod om in de nabijheid van het luchtvaartterrein verlichting te gebruiken die de veiligheid van luchtvaarttuigen in gevaar kan brengen, tenzij deze verlichting wordt gedoofd, afgeschermd of anderszins aangepast. De toelichting geeft aan dat het Verdrag van Chicago in Bijlage 14, deel I,

⁴ Artikel 12, vijfde lid, van de Luchtvaartverordening luidt: ‘Van de verbodsbepalingen in het vierde lid kan door of vanwege de Minister ontheffing worden verleend’.

⁵ NvT, p. 5.

standaard 5.3.1.1 bepaalt dat lichten die de veiligheid van luchtvaarttuigen in gevaar kunnen brengen gedoofd, afgeschermd of anderszins aangepast moeten worden om de bron van het gevaar weg te nemen.⁶ Gelet op de redactie van voornoemde standaard is een nadere motivering noodzakelijk waarom gekozen is voor enkele implementatie in de vorm van een verbod in plaats van daarnaast een gebod dan wel zorgplicht voor de exploitant te regelen. Hetzelfde geldt ten aanzien van het in het voorgestelde artikel 17 geregelde verbod ten aanzien van laseremitters in de nabijheid van de luchthaven die de veiligheid van de luchtvaart in gevaar kunnen brengen.

Daarnaast vraagt de Raad zich af hoe de voorgestelde bepaling van artikel 16 gehandhaafd zal worden in het licht van het niet in het ontwerp afgebakende begrip 'nabijheid van het luchthaventerrein' - dat ook gebruikt wordt in voorgesteld artikel 17 - al dan niet in combinatie met de 'tenzij-bepaling'. De Raad adviseert om in de toelichting in te gaan op voorgaande punten en het ontwerp aan te passen.

7. Artikel 19 van het ontwerp bepaalt dat het ontwerp in werking treedt met ingang van de dag na de dag van zijn plaatsing in het Afkondigingsblad. Onduidelijk is hoe zal worden omgegaan met vóór de inwerkingtreding afgegeven veiligheidscertificaten die verstrekt zijn op grond van het vigerende landsbesluit. Voorkomen dient te worden dat de situatie ontstaat dat de exploitant niet over een veiligheidscertificaat beschikt. De Raad adviseert in het ontwerp een voorziening in de vorm van een overgangsregeling te treffen, dan wel toe te lichten waarom dit niet noodzakelijk wordt geacht.

8. Geconstateerd wordt dat niet alle artikelen uit het ontwerp afzonderlijk worden toegelicht. Dit geldt voor de voorgestelde artikelen 1, 9, 11, 12 en 19. Mede ter vergroting van het informatiegehalte adviseert de Raad om voornoemde artikelen van een gedegen toelichting te voorzien. Dit is te meer van belang nu het de bedoeling is dat het Landsbesluit luchtvaartterreinen zal worden ingetrokken.⁷

9. Tot slot bevat artikel 19, tweede lid, van het ontwerp een citeertitel, namelijk 'Landsbesluit luchtvaartterreinen 2023'. Niet toegelicht wordt om welke specifiek reden de toevoeging van een jaartal aan de citeertitel noodzakelijk is. Aanwijzing 4.22 van de Aanwijzingen voor de regelgeving schrijft voor dat alleen een jaartal in de citeertitel wordt opgenomen, indien daartoe behoefte bestaat ter onderscheiding van de betrokken regeling van een andere regeling. Gezien het voorgaande adviseert de Raad om zowel in het opschrift als in het voorgestelde artikel 19 het jaartal 2023 te schrappen, dan wel nader toe te lichten waarom het noodzakelijk is om een jaartal te vermelden.

⁶ Vergelijk artikel 21 van het vigerende landsbesluit.

⁷ Zie voorgesteld artikel 18.

In de marge van het ontwerp en de toelichting zijn enkele voorstellen tot redactionele verbetering opgenomen.

De Raad kan zich voor het overige verenigen met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp en adviseert u te besluiten conform de daarin neergelegde voorstellen, nadat met het voorgaande rekening zal zijn gehouden.

De Secretaris,

Voorzitter,

mr. A. Braamskamp

mr. D.G. Kock